การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร:หลักฐานเชิงประจักษ์บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*

Integrated Enterprise Risk Management toward Organization Performance: Empirical Research Listed Companies in Thailand

จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร (Jaturapat wongsirisathaporn)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารระดับสูง หรือหัวหน้า/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 496 บริษัท ได้ข้อมูลจำนวน 155 บริษัท คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 31.25 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนาใช้วิเคราะห์ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติอนุมานใช้วิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล ผลการศึกษาพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร : หลักฐานเชิงประจักษ์บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติ Chi-square = 40.095 , df = 44 , CMIN/DF = 0.911, P-value = 0.640, RMSEA = 0.000 , RMR = 0.009, GFI = 0.959, AGFI = 0.927 และค่า CFI= 1.000 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของตัวแปรปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงกับการบริหารความเสี่ยงมีค่าเท่ากับ 0.82 ส่วนการบริหารความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานขององค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.76

ผลของงานวิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับการบริหารความเสี่ยง และปัจจัยที่มีต่อการการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กรผ่านตัวแปรกลางการบริหารความเสี่ยง

คำสำคัญ : การบริหารความเสี่ยง, บูรณาการ, ผลการดำเนินงานขององค์กร, บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

---

* วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1.เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงขององค์กรและผลการดำเนินงานขององค์กร 2.เพื่อยืนยันองค์ประกอบปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและผลการดำเนินงานขององค์กร 3.เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กรกับหลักฐานเชิงประจักษ์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Faculty of Management Science Lampang Rajabhat University, Email : jaturapatwong@gmail.com , Tel:0846112650

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

Abstract

The purpose of this research was to develop a model of causal risk management integrated affecting the organization's operations. This study used qualitative research and quantitative research. The population was the chief executives or leaders/personal who are responsible for the risk management of companies listed on the Stock Exchange of Thailand totally 496 companies. The information received from 155 companies, representing 31.25 percent response rate. The data was analyzed by using descriptive statistical analysis: frequency, percentage, mean and standard deviation. This research used statistical inference to analyze the correlation and path analysis influence. The study found that the causal relationship model of integrated risk management on the performance of the organization: empirical evidence of the Stock Exchange of Thailand is consistent with empirical data. The statistics Chi-square = 40.095, df = 44, CMIN / DF= 0.911, P-value = 0.640, RMSEA = 0.000, RMR = 0.009, GFI = 0.959, AGFI = 0.927 and the CFI = 1.000. The coefficient path of the variable factors of risk management with risk management equals to 0.82. The risk management with the performance of the organization has the path coefficient of 0.76.

The results of the research concluded that the risk factors have a direct positive correlation with risk management, and risk management has a direct positive correlation with the performance of the organization past mediator risk management.

Keywords: Enterprise Risk Management, Integrated, Organizational Performance, Listed Companies in Thailand

บทนำ

การดำเนินงานในปัจจุบันของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ ที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นจากปัจจัยภายนอกองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาวะเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยภายในองค์กร เช่น การกำหนดกลยุทธ์องค์กร โครงสร้างองค์กร รวมถึงการบริหารจัดการข้อมูล เป็นต้น ประกอบกับคณะกรรมการและผู้บริหารของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ให้ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงองค์กร เป็นองค์ประกอบสำคัญของการก้าวไปสู่ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ กล่าวคือ การกำกับดูแลกิจการ (corporate governance) หรือ บรรษัทภิบาล คือ ระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันนำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555) กลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดี (จำนวนคณะกรรมการและโครงสร้างของผู้ถือหุ้น) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กร (จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนะ, 2558) และกานดา พิศาลปีติ (2558) นอกจากนี้ยังพบว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามทรรศนะของนักวิเคราะห์การลงทุนของไทย ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินด้วย (อมรา ติรศรีวัฒน์, 2549)

การกำหนดนโยบายในการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ คือ กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้น มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล โดยที่วัลภา ถมยา (2558) ได้ทำการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการความ

เสี่ยงในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การติดตามตรวจสอบของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากนโยบายการจัดการความเสี่ยงเป็นบทบาทที่สำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั่นเอง การบริหารความเสี่ยงจะประสบความสำเร็จต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร (สุพรรษา อิ่มมาก, 2552) รวมถึงการพัฒนาบุคลากรและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร นำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การ-วางแผนกลยุทธ์ แผนงานและการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

ค.ศ. 2013 มีรูปแบบการควบคุมภายในที่ประกาศใช้ใหม่ล่าสุดของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ได้เผยแพร่กรอบการบริหารความเสี่ยง (enterprise risk management – integrated : ERM) หรือเรียกว่า COSO ERM เพื่อตอบสนองเรื่องความโปร่งใสและความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร ตัวอย่างปัญหาที่เกิดในต่างประเทศ เช่น Enron Corporation ประเทศสหรัฐอเมริกา เกิดปัญหาการทุจริตภายใน ทำให้เกิดความเสียหายรวมถึงการแสดงรายงานผลการดำเนินงานที่ไม่แท้จริง (ศิลป-พร ศรีจั่นเพชร, 2551) อย่างไรก็ตามในประเทศไทย เช่น บริษัท เอส.อี.ซี.ออโต้เซลส์ แอนด์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) มีการทุจริต คือ การยักยอกเงิน มีการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนและกรรมการบริหารของบริษัทไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ อย่างไรก็ตามการนำบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรมีอุปสรรค ได้แก่ ปัญหาวัฒนธรรมองค์กร โครงสร้างพื้นฐาน คือ ขาดกระบวนขาดเครื่องมือและทรัพยากร และโครงสร้างองค์กร คือปัญหาในการปฏิบัติ ผลจากการนำการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติ คือ ความไม่ชัดเจนของประโยชน์ที่จะได้รับ (ภรณี พลกุลและศิลปพร ศรีจั่นเพชร, 2550)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยง เมื่อองค์กรนำการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติทำให้เกิดผลการดำเนินขององค์กรอย่างไร เพื่อให้ธุรกิจได้รับทราบและนำไปปฏิบัติอันเกิดผลดีต่อบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงขององค์กรและผลการดำเนินงานขององค์กร
2. เพื่อยืนยันองค์ประกอบปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร
3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กรกับหลักฐานเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อผลการดำเนินงาน เป็นการนำการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาใช้ในการจัดการความเสี่ยงได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ

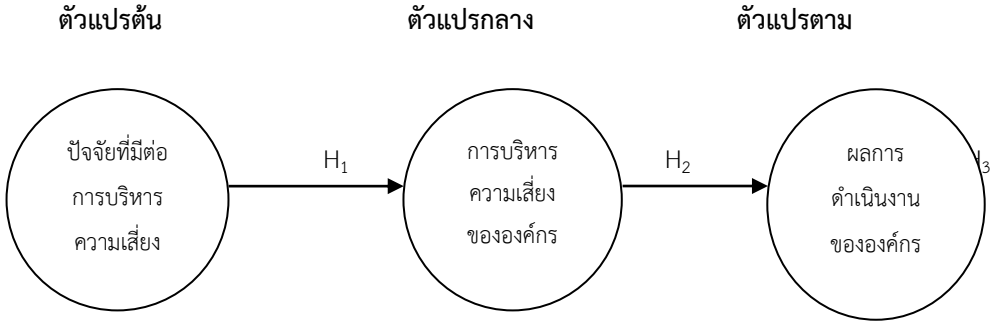
ทฤษฎีตัวแทน (agency theory) เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายเจ้าของ/ผู้ถือหุ้น เรียกว่า “ตัวการ” กับฝ่ายบริหาร/คณะกรรมการของบริษัท เรียกว่า “ตัวแทน” ในการปฏิบัติงาน เพื่อทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท (Jensen & Meckling, 1976) การกำกับดูแลกิจการที่ดีคณะกรรมการของบริษัทตระหนักว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ที่สำคัญและเป็นแรกกดดันจากฝ่ายผู้ถือหุ้นในการกำหนดนโยบายและกระบวนการขององค์กร (ภรณี พลกุลและศิลปพร ศรีจั่นเพชร, 2550) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย โครงสร้าง

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

องค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายและกลยุทธ์ (กระบวนการ) การมีส่วนร่วม (กระบวนการ) ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร (โครงสร้างพื้นฐาน) การฝึกอบรม (กระบวนการ) มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยง (สุนทรีย์ วิพัฒครุฑ ,ปรีชา หงส์ไกรเลิศและไชยนันท์ ปัญญาศิริ, 2558)สอดคล้องกับ Laisasikorn & Rompho (2014) กล่าวว่าปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่สำเร็จ ประกอบด้วย โครงสร้างองค์กร โครงสร้างพื้นฐาน วัฒนธรรมองค์กรและกระบวนการมีความสัมพันธ์กับระบบการวัดผลการดำเนินงานขององค์กร (วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีระบบติดตามและง่าย) และส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรรวมถึงความเชื่อมั่นในผลการดำเนินงาน (ธรรมรงค์ สุวรรณนิกรกุล, 2553)

นโยบายกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (enterprise risk management-integrated framework: ERM) อ้างถึงใน ศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2556) ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายใน การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุเหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสารและการติดตามผล โดยที่ Abdul, ISA & Wan (2014) กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยงขององค์กรทำให้เพิ่มค่าของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน ประกอบด้วย คุณภาพ การส่งมอบการให้บริการ การพัฒนาบุคลากรและการเพิ่มผลผลิต สอดคล้องกับ Hudson, Smart & Bourne (2001) การวัดผลการดำเนินงานมิติการวัดผลการดำเนินงาน (dimensions of performance) แบ่งออกเป็น เวลาในการส่งมอบ คุณภาพ และบุคลากร จากที่กล่าวมาสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่1 การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร : หลักฐานเชิงประจักษ์บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

จากทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 การบริหารความเสี่ยงขององค์กรมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กร

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับผลการดำเนินขององค์กรผ่านตัวแปรกลาง :การบริหารความเสี่ยงขององค์กร

วิธีการวิจัย

การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ศึกษา หน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) คือ ผู้บริหารระดับสูง หรือ ผู้จัดการด้านการบริหารความเสี่ยง หรือผู้ที่รับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยงของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 496 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ตุลาคม 2557 จาก www.set.or.th)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) สำหรับใช้ในการเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (check-list) มีคำถามจำนวน 6 ข้อ

2.2 ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านวัฒนธรรมองค์กรและด้านกระบวนการ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน (rating scale) มีคำถามจำนวน 24 ข้อ เกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท

2.3 ตอนที่ 3 การบริหารความเสี่ยงขององค์กร ประกอบด้วย 8 หัวข้อ คือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุเหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสารและการติดตามและประเมินผล แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน มีคำถามจำนวน 45 ข้อ เกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท

2.4 ตอนที่ 4 ผลการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่ใช่การเงิน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพด้านการส่งมอบการให้บริการ ด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านการเพิ่มผลผลิต แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน คำถามจำนวน 22 ข้อ เกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท

2.5 ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (open – ended)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและผลการดำเนินงาน การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้ครบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามงานวิจัยฉบับร่าง

3.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างพร้อมให้แบบประเมินและโครงร่างงานวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรอบรู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านที่ทำวิจัย เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (index of item-objective congruence: IOC) คำถามที่มีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าคำถามมีความสอดคล้องหัวข้อ (ภัทราพร เกษสังข์, 2549)

3.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารและบุคคลากรที่รับผิดชอบงานบริหารความเสี่ยงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 ชุด

3.6 นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) ด้วยวิธีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard diviation : SD) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) ด้วยวิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบัค (cronbachs' alpha coefficient) เพื่อวัดความเที่ยงของแบบสอบถามในแต่ละปัจจัยจากข้อมูลแบบช่วง คือ Likert scale (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2550)

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางออกหนังสือราชการ พร้อมกับแนบแบบสอบถามวิจัยส่งทางไปรษณีย์พร้อมกับติดซองและแสตมป์ส่งกลับมายังผู้วิจัย การเก็บข้อมูลวิจัยระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2558 ถึง 31 ธันวาคม 2558 อัตราตอบกลับมาต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 เป็นอัตรายอมรับได้ (Aaker, Kumar & Day, 2005)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows นำมาวิเคราะห์สถิติ ดังนี้

5.1 การคำนวณหาข้อมูลทั่วไปในแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการเพื่อหาค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

5.2 ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงในแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วน เพื่อหาค่าความถี่ (frequency) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

5.3 การบริหารความเสี่ยงขององค์กรในแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วน เพื่อหาค่าความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.4 ผลการดำเนินงานขององค์กรในแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วน เพื่อหาค่าความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.5 ข้อเสนอแนะตอนที่ 5 แบบปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สำหรับข้อ 5.2 – ข้อ 5.4 ในแบบสอบถามตอนที่ 2 - ตอนที่ 4 มีเกณฑ์การแปลความหมายตามค่าเฉลี่ยเท่ากับน้ำหนัก แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับระหว่าง 4.51 - 5.00 เหมาะสมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับระหว่าง 3.51 - 4.50 เหมาะสมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับระหว่าง 2.51 - 3.50 เหมาะสมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับระหว่าง 1.51 - 2.50 เหมาะสมในระดับน้อย และค่าเฉลี่ยเท่ากับระหว่าง 1.00 - 1.50 เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

6. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis: EFA) จะนำมาวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงขององค์กรเท่านั้น เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงขององค์กรไม่ใช่ตัวแปรแต่เป็นกระบวนการที่เป็นขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเพื่อลดจำนวนให้เหลือตัวแปรที่สำคัญ ควรจะมีอัตราส่วนระหว่างตัวอย่างต่อตัวแปรไม่ควรน้อยกว่า 10: 1 (Hair et al, 2006) จำนวนแบบสอบถามต้องมากกว่า 150 ฉบับ (Pallant, 2001)

สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบใช้วิธีสกัดองค์ประกอบ (principal component analysis: PCA) ตรวจสอบความเหมาะสมของเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยสถิติ KMO and Bartlett's test ซึ่งค่าการตรวจสอบความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง (Kaiser – Meyer - Olkin measure of sampling adequacy) การใช้ค่านี้จะเป็นดัชนีที่บอกความแตกต่างระหว่างตัวแปรสังเกตกับเมทริกซ์สหสัมพันธ์ค่านี้ควรมีค่ามากกว่า 0.5 สำหรับการจัดคำถามในแต่ละองค์ประกอบจะต้องมีค่าน้ำหนักตั้งแต่ 0.5 เช่นกัน ถ้าตัวแปรหรือข้อคำถามใดที่มีค่าความสัมพันธ์น้อยกว่า 0.5 ควรตัดตัวแปรตัวนั้นทิ้ง (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557) และแต่ละองค์ประกอบต้องมีตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไปตามหลักของไกเซอร์ (Hair et al, 1995) และ (Pimpa, 2003) สำหรับการสกัดปัจจัย (factor extraction) โดยวิธี Principle Component Analysis และการหมุนแกนแบบแวริแมกซ์ (varimax with kaiser normalization)

7. การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis: CFA) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเซ็ทของตัวแปรสังเกตได้กับตัวแปรแฝง การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน มี 2 ประเภท (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556) คือ การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 1 เป็นการตรวจสอบว่าตัวแปรสังเกตได้สามารถวัดปัจจัยแฝงได้และการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 2 เป็นการยืนยันปัจจัยแฝงต่อจากอันดับที่ 1 ซึ่งเป็นการวัดให้ทราบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดเป็นตัวแปรแฝงหรือไม่

8. การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (pearson's correlation) ขององค์ประกอบ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน ถ้าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันจะทำให้มีผลต่อการวิเคราะห์การถดถอยเกิดความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ซึ่งค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจะต้องมีค่าน้อยกว่า 0.85 (Munro, 2005) ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระจากกัน

9. การทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ โดยการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (path analysis) เพื่อตอบคำถามตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามฉบับร่าง ได้นำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน นำแบบสอบถามคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (index of item-objective congruence: IOC) มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 คำถามที่มีค่าน้อยกว่า 0.50 (ภัทราพร เกษสังข์, 2549) ผู้วิจัยได้มีการปรับปรุงตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะก่อนนำไปใช้

2. นำแบบสอบถามไปทดลองกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง จำนวน 30 ชุด ผลการตอบแบบสอบถามไม่มีประเด็นที่ต้องแก้ไข มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก ด้วยวิธีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบัค ผลค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

(n = 30 คน)

รายการ	ค่าอำนาจจำแนก วิธีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าความเชื่อมั่น วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบัค
ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง	0.69149 - 0.98027	0.961
การบริหารความเสี่ยงขององค์กร	0.59596 - 0.99481	0.971
ผลการดำเนินงานขององค์กร	0.67891- 0.98786	0.970

จากตารางที่ 1 ค่าอำนาจจำแนกของปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงอยู่ระหว่าง 0.69149 - 0.98027 ค่าอำนาจจำแนกของการบริหารความเสี่ยงอยู่ระหว่าง 0.59596 - 0.99481 และค่าอำนาจจำแนกของผลการดำเนินงานขององค์กรอยู่ระหว่าง 0.67891- 0.98786 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally & Bernstein (1994) ได้ให้ค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 0.4 เป็นค่าที่ยอมรับได้ สำหรับค่าความเชื่อมั่นของปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงเท่ากับ 0.961 ค่าความเชื่อมั่นของการบริหารความเสี่ยงเท่ากับ 0.971 และค่าความเชื่อมั่นของผลการดำเนินงานขององค์กรเท่ากับ 0.970 ซึ่งสอดคล้องกับ Hair at al (2006) และจักรกฤษณ์ โปณะทอง (2560) ได้เสนอค่าความเชื่อมั่น วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่ามากกว่า 0.70 เป็นค่าที่ยอมรับได้

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลวิจัยระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2558 ถึง 31 ธันวาคม 2558 แต่แบบสอบถามตอบกลับไม่มาก จึงขยายระยะเวลาไปถึงวันที่ 15 มีนาคม 2559 ปรากฏว่ามีแบบสอบถามตอบกลับมาทั้งสิ้น 158 ฉบับ มีแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับตอบคำถามไม่ครบผู้วิจัยได้ทำการคัดออก คงเหลือแบบสอบถามสมบูรณ์ จำนวน 155 ฉบับจากจำนวนประชากรทั้งหมด 496 ฉบับ เป็นอัตราตอบกลับ (response rate) ร้อยละ 31.25 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 20 เป็นอัตรายอมรับได้ (Aaker, Kumar & Day, 2005)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายมากที่สุด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 70.30 เพศหญิง จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70

3.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 45 – 54 ปี มากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 45.80 และอายุระหว่าง 25 - 34 ปีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30

3.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านตำแหน่งหน้าที่ คือ หัวหน้าผู้รับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 52.90 และเจ้าหน้าที่ทำงานด้านบริหารความเสี่ยงน้อยที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00

3.4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 และการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีน้อยที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10

3.5 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีมากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 54.80 และ ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 3 ปีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60

3.6 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามด้านประเภทธุรกิจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากธุรกิจทรัพยากรมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 และธุรกิจสินค้าอุปโภคน้อยที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70

3.7 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง

(n=155 คน)

ที่	รายละเอียด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1	ด้านวัฒนธรรมองค์กร	3.60	0.48	มาก
2	ด้านกระบวนการ	3.29	0.34	ปานกลาง
3	ด้านโครงสร้างองค์กร	3.71	0.42	มาก
4	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.56	0.41	มาก
	รวม	**3.54**	**0.30**	**มาก**

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง พบว่า ด้านโครงสร้างองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ระดับมาก รองลงมาด้านวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ระดับมาก โดยที่ด้านกระบวนการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาภาพรวมของปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ระดับมาก

3.8 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงขององค์กรตามแนวทาง COSO ERM ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง COSO ERM

(n=155 คน)

ที่	รายละเอียด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1	สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	3.66	0.32	มาก
2	การกำหนดวัตถุประสงค์	3.96	0.38	มาก
3	การระบุเหตุการณ์	3.92	0.41	มาก
4	การประเมินความเสี่ยง	3.82	0.39	มาก
5	การตอบสนองความเสี่ยง	3.57	0.42	มาก
6	กิจกรรมการควบคุม	3.91	0.41	มาก
7	สารสนเทศและการสื่อสาร	3.83	0.40	มาก
8	การติดตามและประเมินผล	3.54	0.32	มาก
	รวม	**3.77**	**0.24**	**มาก**

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงขององค์กรตามแนวทาง COSO ERM พบว่า มีการกำหนดวัตถุประสงค์มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ระดับมาก กล่าวคือ มีการกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุ-พันธกิจ และมีการแถลงพันธกิจอย่างเป็นทางการ รองลงมาการระบุเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ระดับมาก โดยที่การติดตามและประเมินผลน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ระดับมาก เมื่อพิจารณาภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรตามแนวทาง COSO ERM มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ระดับมาก

3.9 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่ใช่การเงิน

(n=155 คน)

ที่	รายละเอียด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1	ด้านคุณภาพ	3.84	0.40	มาก
2	ด้านการส่งมอบ	3.93	0.51	มาก
3	ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.79	0.40	มาก
4	ด้านการเพิ่มผลผลิต	3.83	0.44	มาก
	รวม	**3.85**	**0.35**	**มาก**

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน ด้านการส่งมอบมากที่สุดกล่าวคือ การปรับปรุงกระบวนการส่งมอบ การส่งมอบสินค้าหรือบริการครบถ้วน ถูกต้อง ภายในเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ระดับมาก รองลงมาด้านคุณภาพ 3.84 ระดับมาก โดยที่ด้านการพัฒนาบุคลากรน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ระดับมาก เมื่อพิจารณาภาพรวมของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ระดับมาก

3.10 การบริหารความเสี่ยงขององค์กรตามแนวทาง COSO ERM จำนวน 8 ขั้นตอน ไม่ถือเป็นตัวแปรจึงต้องนำมาจัดองค์ประกอบก่อนที่นำไปวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ค่า KMO and Bartlett's test of sphericity ดังตารางที่ 5 และได้ค่าไอเกน (eigenvalue) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percentage of variance) และคำนวณค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (accumulative percentage of variance) ตารางที่ 6

ตารางที่ 5 ค่า KMO and Bartlett's test of sphericity

Kaiser-Meyer-Olkin in Measure of Sampling Adequacy		0.668
Bartlett's test of sphericity	Approx. Chi-Square	2,061.406
	Df	990
	Sig.	0.000

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่า KMO เท่ากับ 0.668 แสดงว่าข้อมูลที่มีอยู่มีความเหมาะสมที่จะวิเคราะห์ปัจจัย เนื่องจากที่ค่า KMO มากกว่า 0.50 ขึ้นไป สำหรับค่า Bartlett's test of sphericity ที่ใช้ทดสอบสมมติฐานมีค่า Chi-Square เท่ากับ 2,061.406 ได้ค่า p เท่ากับ 0.00 จึงปฏิเสธสมมติฐาน (H_0) นั่นคือ เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ จึงสามารถทำการวิเคราะห์ปัจจัยได้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556)

ตารางที่ 6 ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน	จำนวนตัวแปร
1	7.053	15.673	15.673	6
2	2.504	5.565	21.238	6
3	2.108	4.684	25.922	3
4	1.985	4.412	30.334	3

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าไอเกนมีค่าระหว่าง 7.053 – 1.985 จำนวน 4 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนทั้ง 4 องค์ประกอบ สามารถอธิบายการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้ร้อยละ 30.334

เมื่อพิจารณาเกณฑ์องค์ประกอบที่สำคัญ จะต้องมีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 และมีแปรบรรยายองค์ประกอบนั้น ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป โดยแต่ละตัวแปรต้องมีน้ำหนักตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังที่กล่าวเกณฑ์มาแล้วข้างต้น ดังนั้นการวิเคราะห์ปัจจัยของการบริหารความเสี่ยง จึงได้องค์ประกอบ จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังตารางที่ 7 - ตารางที่ 10

ตารางที่ 7 องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการความเสี่ยง

ลำดับ	ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
1.	มีวิธีการระบุความเสี่ยงที่เหมาะสม	0.641
2.	มีการกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม	0.604
3.	มีวิธีการระบุความเสี่ยงที่เพียงพอ	0.568
4.	มีการวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ	0.568
5.	มีการกำหนดตัวชี้วัด สำหรับการประเมินความเสี่ยง	0.532
6.	มีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนที่ชัดเจน	0.506
	ค่าไอเกน เท่ากับ	**7.053**
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ	**15.673**

จากตารางที่ 7 องค์ประกอบที่ 1 ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบว่า “ด้านการจัดการความเสี่ยง” เป็นองค์ประกอบมีจำนวนตัวแปร จำนวน 6 ตัวแปร ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.641 – 0.506 องค์ประกอบนี้มีค่าไอแกน เท่ากับ 7.053 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 15.673 เมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านการจัดการความเสี่ยงมีความสำคัญมากอันดับที่หนึ่ง

ตารางที่ 8 องค์ประกอบที่ 2 ด้านกลยุทธ์และนโยบายของการจัดการความเสี่ยง

ลำดับ	ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
1.	องค์กรมีการแถลงพันธกิจอย่างเป็นทางการ	0.691
2.	มีกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้บรรลุพันธกิจ	0.663
3.	มีระบบป้องกันการปลอดภัยของข้อมูล	0.635
4.	มีแผนฉุกเฉินกรณีที่เกิดอุบัติภัยร้ายแรง	0.607
5.	มีนโยบายขององค์กร เพื่อให้พนักงานเข้าใจ	0.594
6.	มีการตั้งเป้าหมายขององค์กรที่ชัดเจน	0.520
	ค่าไอเกน เท่ากับ	**2.504**
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ	**5.565**

จากตารางที่ 8 องค์ประกอบที่ 2 ผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “ด้านกลยุทธ์และนโยบายของการจัดการความเสี่ยง” เป็นองค์ประกอบที่มีจำนวนตัวแปร จำนวน 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.691 – 0.520 องค์ประกอบนี้มีค่าไอแกน เท่ากับ 2.504 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.565 เมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบที่ 2 ด้านกลยุทธ์และนโยบายของการจัดการความเสี่ยงมีความสำคัญมากเป็นอันดับที่สอง

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ตารางที่ 9 องค์ประกอบที่ 3 ด้านการจัดการสารสนเทศของความเสี่ยง

ลำดับ	ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
1.	มีการกำหนดขั้นตอนการรายงานเหตุการณ์ กรณีที่พบปัญหา	0.637
2.	ระบบสารสนเทศที่ใช้มีประสิทธิภาพ	0.605
3.	มีวิธีปฏิบัติสำหรับพนักงานเพื่อการรายงานเหตุการณ์ กรณีที่พบปัญหา	0.508
	ค่าไอเกน เท่ากับ	**2.108**
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ	**4.684**

จากตารางที่ 9 องค์ประกอบที่ 3 ผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “ด้านการจัดการสารสนเทศของความเสี่ยง” เป็นองค์ประกอบที่มีจำนวนตัวแปร จำนวน 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.637 – 0.508 องค์ประกอบนี้มีค่าไอแกน เท่ากับ 2.108 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.684 เมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบที่ 3 ด้านการจัดการสารสนเทศของความเสี่ยงมีความสำคัญมากเป็นอันดับที่สาม

ตารางที่ 10 องค์ประกอบที่ 4 ด้านการประเมินความเสี่ยง

ลำดับ	ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
1.	มีวิธีปฏิบัติการตอบสนองความเสี่ยงจากเหตุการณ์ไม่คาดคิด	0.589
2.	มีการประเมินผลประโยชน์ที่ได้รับเปรียบเทียบกับต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการความเสี่ยง	0.585
3.	มีตัวชี้วัดสำหรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่	0.515
	ค่าไอเกน เท่ากับ	**2.108**
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ	**4.412**

จากตารางที่ 10 องค์ประกอบที่ 4 ผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “ด้านการประเมินความเสี่ยง” เป็นองค์ประกอบที่มีจำนวนตัวแปร จำนวน 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.589 – 0.515 องค์ประกอบนี้มีค่าไอแกน เท่ากับ 2.108 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.412 เมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบที่ 4 ด้านการประเมินความเสี่ยงมีความสำคัญมากเป็นอันดับที่สี่

3.11 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้จะต้องมีการแจกแจงแบบปกติ โดยการทดสอบค่าความเบ้ (skew) ของตัวแปรสังเกตได้มีค่าระหว่าง -1.003 ถึง -1.39 มีค่าต่ำเข้าใกล้ศูนย์ และจากการใช้สถิติทดสอบ (c.r.) ซึ่งค่า |c.r.| < 1.96 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่า c.r. มีค่าระหว่าง - 4.065 ถึง - 0.707 ซึ่งน้อยกว่า 1.96 การตรวจสอบความเหมาะสมของขนาดตัวอย่าง โดยค่า HOELTER ที่นัยสำคัญที่ 0.05 ถ้าค่า HOELTER > 200 จากการวิเคราะห์ได้ค่า HOELTER เท่ากับ 202 ถือว่ามีขนาดตัวอย่างมากพอ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556) สรุปได้ว่าข้อมูลตัวแปรสังเกตได้มีการแจกแจงข้อมูลปกติและมีขนาดข้อมูลมากเพียงพอ

การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันแบ่งเป็น 2 ประการ คือ การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน อันดับที่ 1 และการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันจะมีค่าดัชนี คือ ค่าระดับความน่าจะเป็นของไคสแควร์ คือ p-value > 0.05, ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ คือ CMIN/DF < 3 , ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง คือ GFI > 0.90 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยเท่ากับกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน คือ RMSEA < 0.08 (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557)

3.11.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 1 ของปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง ได้ค่า p-value เท่ากับ 0.968, ค่า CMIN/DF เท่ากับ 0.968, ค่า GFI เท่ากับ 0.913 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.000 และผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง ได้ค่า p-value เท่ากับ 0.894, ค่า CMIN/DF เท่ากับ 0.884, ค่า GFI เท่ากับ 0.910 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.000

3.11.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 1 ของการบริหารความเสี่ยง ได้ค่า p-value เท่ากับ 0.986, ค่า CMIN/DF เท่ากับ 0.730, ค่า GFI เท่ากับ 0.945 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.000 และผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของการบริหารความเสี่ยง ได้ค่า p-value เท่ากับ 0.977, ค่า CMIN/DF เท่ากับ 0.754, ค่า GFI เท่ากับ 1.000 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.000

3.11.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 1 ของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน ได้ค่า p-value เท่ากับ 0.073, ค่า CMIN/DF เท่ากับ 1.156, ค่า GFI เท่ากับ 0.902 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.032 และผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน ได้ค่า p-value เท่ากับ 0.220, ค่า CMIN/DF เท่ากับ 1.079, ค่า GFI เท่ากับ 0.905 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.023

ผลการวิเคราะห์ข้อ 3.11.1 ข้อ 3.11.2 และข้อ 3.11.3 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น คือ ตัวแปรสังเกตได้ย่อยมีความสอดคล้องและจัดเป็นองค์ประกอบเดียวกัน และองค์ประกอบย่อยอยู่ภายใต้องค์ประกอบใหญ่

3.12 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (correlation matrix) ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงขององค์กรและผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน (n=155 คน)

ตัวแปร	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
$\bar{x}$	3.61	3.71	3.72	3.57	3.98	3.95	3.85	3.26	3.84	3.93	3.79	3.83
S.D.	0.48	0.34	0.42	0.41	0.49	0.41	0.48	0.57	0.40	0.51	0.40	0.44
A	1	0.492**	0.343**	0.306**	0.379**	0.309**	0.357**	0.106	0.241**	0.281**	0.341**	0.357**
B		1	0.472**	0.306**	0.385**	0.457**	0.356**	0.049	0.243**	0.375**	0.369**	0.290**
C			1	0.329**	0.393**	0.205*	0.104	0.162*	0.187*	0.322**	0.208**	0.238**
D				1	0.371**	0.329**	0.218**	0.192*	0.183*	0.220**	0.212**	0.203*
E					1	0.396**	0.383**	-0.046	0.482**	0.500**	0.441**	0.519**
F						1	0.311**	0.027	0.231**	0.279**	0.367**	0.249**
G							1	0.025	0.436**	0.314**	0.401**	0.320**
H								1	0.058	-0.085	-0.053	0.063
I									1	0.510**	0.436**	0.372**
J										1	0.600**	0.576**
K											1	0.533**
L												1

**Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

*Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

โดยที่ A = ด้านวัฒนธรรม, B = ด้านกระบวนการ, C = ด้านโครงสร้างองค์กร, D = ด้านโครงสร้างพื้นฐาน, E = ด้านกลยุทธ์และนโยบายการจัดการความเสี่ยง, F=ด้านการจัดการความเสี่ยง, G = ด้านการจัดการสารสนเทศของความเสี่ยง, H = ด้านการประเมินความเสี่ยง, I = ด้านคุณภาพ, J = ด้านการส่งมอบ, K = ด้านการพัฒนาบุคลากร, L = ด้านการเพิ่มผลผลิต

จากตารางที่ 11 การตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity testing) การตรวจสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร อยู่ระหว่าง – 0.085 ถึง 0.600 ซึ่งค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าน้อยกว่า 0.85 (Munro, 2005) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระจากกัน นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้

3.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของโมเดลการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้

3.13.1 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ดังตารางที่ 12

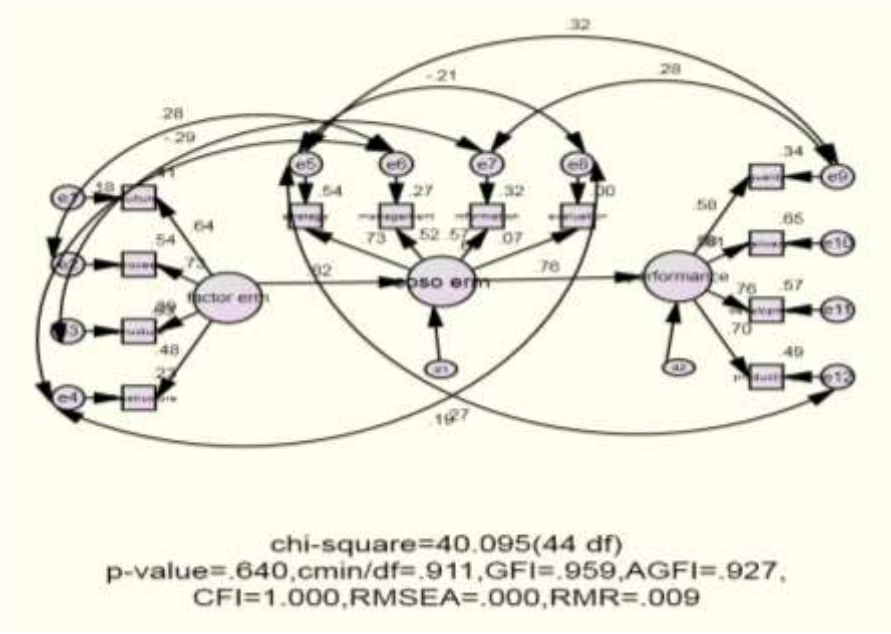
ตารางที่ 12 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าดัชนี	เกณฑ์*	ก่อนการปรับโมเดล		หลังการปรับโมเดล	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
CMIN/DF	<2.00	90.092/52= 1.733	ผ่านเกณฑ์	40.095/44= 0.911	ผ่านเกณฑ์
p-value	>0.05	0.001	ผ่านเกณฑ์	0.640	ผ่านเกณฑ์
GFI	≥0.90	0.917	ผ่านเกณฑ์	0.959	ผ่านเกณฑ์
AGFI	≥0.90	0.875	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.927	ผ่านเกณฑ์
CFI	≥0.90	0.929	ผ่านเกณฑ์	1.000	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	≤0.08	0.069	ผ่านเกณฑ์	0.000	ผ่านเกณฑ์
RMR	<0.05	0.012	ผ่านเกณฑ์	0.009	ผ่านเกณฑ์

*กัลยา วาณิชย์บัญชา (2556)

จากตารางที่ 12 พบว่า ค่าดัชนีผ่านเกณฑ์ทุกค่ายกเว้นค่า AGFI เท่ากับ 0.875 ไม่ผ่านเกณฑ์ จึงได้ปรับโมเดลใช้ค่าดัชนีปรับเปลี่ยน (modification –MI) เป็นค่าทดสอบไคสแควร์ที่คาดว่าจะลดลง ถ้าเพิ่มพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า ซึ่งทำให้โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น หลังการปรับโมเดลค่าดัชนีผ่านเกณฑ์ทุกค่า คือ ค่า Chi-square เท่ากับ 40.095 df เท่ากับ 44 ค่า CMIN/DF เท่ากับ 0.911 ค่า P – value เท่ากับ 0.640 ค่า GFI เท่ากับ 0.959 ค่า AGFI เท่ากับ 0.927 ค่า CFI เท่ากับ 1.000 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.000 และค่า RMR เท่ากับ 0.009 ตามลำดับ โมเดลการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณา-การที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กรมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.13.2 โมเดลการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ซึ่งปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย วัฒนธรรมองค์กร (culture) กระบวนการ (process) โครงสร้าง-องค์กร (structure) โครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) การบริหารความเสี่ยงขององค์กร ประกอบด้วยกลยุทธ์และนโยบายการจัดการความเสี่ยง (risk strategy and policy) ด้านการจัดการความเสี่ยง (risk management) ด้านการจัดการสารสนเทศของความเสี่ยง (risk information management) และด้านการประเมินความเสี่ยง (risk evaluation) ส่วนผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน ประกอบด้วย คุณภาพ (quality) การส่งมอบ (delivery) การพัฒนาบุคลากร (human resources development) และการเพิ่มผลผลิต (productivity increase) ดังภาพที่ 2

โดยที่ factor erm คือ ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง, coso erm คือ การบริหารความเสี่ยงขององค์กร, performance คือ ผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน

ภาพที่ 2 โมเดลของการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานกับข้อมูลเชิงประจักษ์การวิเคราะห์ค่าอิทธิพลทางตรง (direct effect = DE) และค่าอิทธิพลทางอ้อม (indirect effect = ID) และค่าอิทธิพลรวม (total effect =TE) ของโมเดลสมการโครงสร้าง ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลของแสดงค่าอิทธิพลทางตรงและค่าอิทธิพลทางอ้อม และค่าอิทธิพลรวมของโมเดลสมการโครงสร้าง

ค่าสังเกตปัจจัยผล	R^2	**ปัจจัยเหตุ/ปัจจัยส่งผ่าน**					
		ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง			**การบริหารความเสี่ยงขององค์กร**		
		DE	IE	TE	DE	IE	TE
การบริหารความเสี่ยงขององค์กร	0.67	1.511*	-	1.511*	-	-	-
ผลการดำเนินงาน	0.58	-	0.745*	0.745*	0.493*	-	0.493*

*ค่านัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

จากตารางที่ 13 ผลของแสดงค่าอิทธิพลทางตรงและค่าอิทธิพลทางอ้อมและค่าอิทธิพลรวมของโมเดลสมการโครงสร้าง สามารถตอบสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงส่งผลทางตรงเชิงบวกกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กร มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 1.511 สามารถทำนายได้ร้อยละ 67 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐาน (support)

สมมติฐานข้อที่ 2 การบริหารความเสี่ยงขององค์กรส่งผลทางตรงเชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กร มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.493 สามารถทำนายได้ร้อยละ 58 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สนับสนุนสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงส่งผลทางตรงเชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กร ผ่านตัวแปรกลางการบริหารความเสี่ยงขององค์กร มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.745 สามารถทำนายได้ร้อยละ 58 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สนับสนุนสมมติฐาน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง พบว่า ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านวัฒนธรรมองค์กรและด้านกระบวนการ เป็นปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านโครงสร้างองค์กร คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารมีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องในการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารความเสี่ยงและพนักงานทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกรอบการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับสุพรรษา อิ่มมาก (2552)พบว่าควรจะมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับบริษัทอย่างเป็นทางการ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามและควบคุมและต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีกระบวนการที่จะใช้สำหรับการประเมินการบริหารความเสี่ยง จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญการบริหารความเสี่ยงมาทำงานในองค์กรนอกจากนี้ ชนะทัพ อินทามระ (2553) เสนอแนะให้มีชุดเคลื่อนที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำและคำปรึกษา รวมทั้งมีการสื่อสารเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมองค์กรพบว่า ผู้บริหารให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร และพนักงานมีความสำคัญที่จะทำให้การบริหารความเสี่ยงบรรลุผล ด้านกระบวนการมีการจัดทำแผนการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำ ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ พันธกิจ วิสัยทัศน์และเป้าหมายองค์กรเป็นแนวเดียวกัน โดยจำนงค์ จันทโชโตและนิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา (2558) อธิบายว่าวัฒนธรรมองค์กรส่งผลเชิงบวกกับคุณภาพของรายงานทางการเงิน คณะกรรมการบริหารควรยึดหลักความยุติธรรม ความโปร่งใสในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง

ด้านกลยุทธ์และนโยบายของการจัดการความเสี่ยง ด้านการจัดการความเสี่ยง ด้านการจัดการสารสนเทศของความเสี่ยงและด้านการประเมินความเสี่ยงล้วนเป็นองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง สำหรับด้านกลยุทธ์และนโยบายของการจัดการความเสี่ยงนั้นองค์กรจะต้องมีการแถลงพันธกิจอย่างเป็นทางการ มีกลยุทธ์ในการบริหาร ความเสี่ยงเพื่อให้บรรลุพันธกิจ รวมทั้งมีการตั้งเป้าหมายขององค์กรอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของขนิษฐา ทรัพย์สุนทร (2553) และสุนทรีย์ วิพัฒครุฑ, ปรีชา หงส์ไกรเลิศและไชยนันท์ ปัญญาศิริ (2558) องค์กรจะต้องกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน รวมถึงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ทบทวนแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา ด้านการจัดการความเสี่ยงต้องระบุความเสี่ยงที่เหมาะสมและเพียงพอ กำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยง กำหนดวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจนและมีตัวชี้วัดสำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านการจัดการสารสนเทศของความเสี่ยงองค์กรจะต้องมีระบบสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ

งานวิจัยของสุพรรษา อิ่มมาก (2552) และภรณี พลกุลและศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2550) พบว่า ด้านสารสนเทศและการสื่อสารได้มีการนำมาปฏิบัติมากที่สุด และด้านการประเมินความเสี่ยงองค์กรต้องมีวิธีปฏิบัติในการตอบสนองความเสี่ยงที่ไม่คาดคิด

ผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน พบว่า ด้านคุณภาพ ด้านการส่งมอบ ด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านการเพิ่มผลผลิตเป็นองค์ประกอบของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน โดยที่ด้านคุณภาพทำให้องค์กรให้บริการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด สะดวกและรวดเร็วอย่างราบรื่น ด้านการส่งมอบองค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการส่งมอบ การส่งมอบสินค้าหรือบริการได้ครบถ้วน ถูกต้องและตรงตามความต้องการของลูกค้า ด้านบุคลากรมีนโยบายในการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง กระบวนการทำงานของพนักงานไปในทิศทางเดียวกัน และด้านการเพิ่มผลผลิตองค์กรลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ลดเวลาในการปฏิบัติงานของพนักงานได้ ทำให้เกิดความพึงพอใจของลูกค้าสอดคล้องกับงานวิจัยของ Abudul, ISA & Wan (2014) ที่กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (กิจกรรมการจัดการความเสี่ยงและการเข้าใจความเสี่ยง) ทำให้เพิ่มค่าของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน (คุณภาพ การส่งมอบการให้บริการ การพัฒนาบุคลากร และการเพิ่มผลผลิต) และสอดคล้องกับ Hudson, Smart & Bourne (2001) การวัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงิน คือการส่งมอบ คุณภาพ และบุคลากร

จากการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลทำให้ทราบปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงส่งผลทางตรงเชิงบวกกับการบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kanhai & Ganesh (2014) พบว่า โครงสร้างขององค์กร วัฒนธรรมขององค์กรและขนาดขององค์กรปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญของการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร การบริหารความเสี่ยงส่งผลทางตรงเชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่ใช่การเงินสอดคล้องกับงานวิจัยของ Abudul, ISA & Wan (2014) กล่าวคือ ระบบการบริหารความเสี่ยงทำให้เพิ่มความสามารถขององค์กรในกระบวนการข่าวสาร ส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ทำให้ปรับปรุงกระบวนการทำงานภายในขององค์กรและลดความเสี่ยงขององค์กรลง ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อลูกค้า

นอกจากนี้ Bezzina, Grima & Mamo (2014) ได้วิจัยการบริหารความเสี่ยงทำให้เพิ่มค่าของผลการดำเนินงานในธุรกิจสถาบันการเงิน ปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงส่งผลทางตรงเชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กร ผ่านตัวแปรกลางการบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับ สุนทรีย์วิพัฒครุฑ,ปรีชา หงส์ไกรเลิศและไชยนันท์ ปัญญาศิริ (2558)พบว่า โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร กระบวนการมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การบริหารความเสี่ยงมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ วัฒนธรรมองค์กร กระบวนการ โครงสร้างองค์กรและโครงสร้างพื้นฐานซึ่งมีความสำคัญอันผลต่อการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่บรรลุวัตถุประสงค์ ธุรกิจจะต้องให้ความสำคัญปัจจัยเหล่านี้ด้วย
2. การบริหารความเสี่ยงจะต้องให้บุคลากรทุกระดับได้มีส่วนร่วมและรับทราบ ดังนั้นควรมีการจัดกิจกรรมการให้ความรู้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. แบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลได้กลับมาน้อย ต้องทำรหัสว่าได้รับข้อมูลจากบริษัทใดแล้ว เพื่อจะได้ติดตามแบบสอบถามให้ได้จำนวนมากขึ้น
2. ควรมีการทำวิจัยประเด็นการบริหารความเสี่ยงจะมีผลกระทบกับผลการดำเนินงานด้านการเงินอย่างไร

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

Inthamara, C. (2010). kān phœ̄m prasitthiphāp kāntruātsop̄ phainai phūa kānboṛihān mungnēn phon samrit khoṇngkoṇng thap [*Thai Increasing efficiency of internal auditing of the administration focussing on Achievement of Thai Army*]. Research Fulfilling the National Defense College Study Program, National Defense Studies Institute, the 52nd Class.

ชนะทัพ อินทามระ. (2553). *การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในเพื่อการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของกองทัพไทย*. วิจัยตามหลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 52 สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.

Immark, S. (2009). *kānpramœ̄n kānboṛihān khwāmsiang læ kān khuāpkhum phainai tām krop̄ ngānkān boṛihān - khwāmsiang radap ʻongkoṇ khoṇng COSO : boṛisat koṛanī suksā* [*Assessment on Risk Management and Internal Control Along COSO Organizational Risk Management: A Company Case Study*]. Independent Study fulling Master of Accountancy. Graduate School, Kasetsart University.

สุพรรษา อิ่มมาก. (2552). *การประเมินการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในตามกรอบงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรของ COSO: บริษัทกรณีศึกษา*. ค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Jantachoto, J. & Wongpinunwatana, N. (2015). “khunnaphāp khoṇng raingān kānngoœ̄n boṛisat čhotthabian nai Talāt Laksap hǣng Prathēt Thai” [Quality of Financial Reporting of Listed Company in the Stock Exchange of Thailand.] *Journal of Accounting Profession*, 11, 32 (December): 17-33.

จำนงค์ จันทโชโต และนิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2558). คุณภาพของรายงานการเงินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 11, 32 (ธันวาคม) : 17-33.

Kessang, P. (2006). *kānwičhai thāngkān suksā* [*Educational Research*]. Department of Educational Research and Evaluation, Faculty of Education, Loei Rajabhat University.

ภัทราพร เกษสังข์. (2549). *การวิจัยทางการศึกษา*. ภาควิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Phongphanphatana, C. (2015). konkai kānkam kap dulǣ kitčhakān thī dī læ phonlakā roḍam noœ̄n ngān khoṇng kitčhakān : boṛisat čhotthabian nai Talāt Laksap hǣng Prathēt Thai [Mechanisms of Good Corporate Governance and Company Performance *of* Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand]. *Journal of Modern Management Science*. 8, 1 (January – June): 67-77.

จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนะ. (2558). กลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลการดำเนินงานของกิจการ:บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*, 8, 1 (มกราคม – มิถุนายน) : 67-77.

Phonkun, P. & Srijunpetch, S. (2007). bo̱risat c̆hotthabi̱an chai kro̱p kanbo̱rihan khwa̱msi̱ang ta̱m COSO ERM ya̱ngrai [How Listed Company Utilized Risk Management Framework Along COSO ERM]. *Journal of Accounting Profession*, 3, 7 (July – August): 73 -78.

ภรณี พลกุล และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. (2550). บริษัทจดทะเบียนใช้กรอบการบริหารความเสี่ยงตามCOSO ERM อย่างไร. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 3, 7 (กรกฎาคม – สิงหาคม) : 73 -78.

Pisanpeeti, K. (2015). phonkrathop choe̱ng sa̱he̱t rawa̱ng ka̱nkam kap dule̱ kitc̆haka̱n læ phonlaka̱ ro̱dam noe̱n nga̱n kho̱ng bo̱risat thi̱ c̆hotthabi̱an nai Tala̱t Laksap hæ̱ng Prathe̱t Thai [Causal effect of corporate governance on firm's financial performance: the case study of listed companies in Thailand]. *Journal of Accounting Profession*, 11 (32), pp. 5 -16.

กานดา พิศาลปีติ. (2558). ผลกระทบเชิงสาเหตุระหว่างการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 11 (32) หน้า 5 -16.

Ponathong, Chakrit. (2017). ka̱npramoe̱n khunnapha̱p mo̱ de̱ laka̱n wat ʻongprako̱p ka̱nbo̱rihan khwa̱msi̱ang kho̱ng Maha̱witthaya̱lai Si̱nakharinwiro̱t [Evaluating Quality of Measurement Model of Risk Management Elements of Srinakharinwirot University]. *Veridian E-Journal*, Silpakorn University 10, 2 (May – August): 169-188.

จักรกฤษณ์ โปณะทอง. (2560). การประเมินคุณภาพโมเดลการวัดองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *Veridian E-Journal*, Silpakorn University 10, 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม) : 169-188.

Security and Exchange Commission (2017). lakka̱n kamkap dule̱ kitc̆haka̱n thi̱ di̱ samrap bo̱risatc̆hotthabi̱an pi̱ so̱ngphanharo̱jhoksip [The Principles of Corporate Governance Code for listed Companies 2017]. searched on December, 27, 2017, from http://www.cgthailand.org

สำนักงานคณะกรรมกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2560). *หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560*. ค้นเมื่อ วันที่ 27 ธันวาคม 2560 จาก http://www.cgthailand.org

Sincharu, T. (2014). *ka̱nwic̆hai læ wikhro̱ kho̱mu̱n tha̱ng sathiti du̱ai SPSS læ AMOS (Phim khrang thi̱ 15)* [*Research and Statistical Analysis Utilizing SPSS and AMOS*. (15th printing)]. Nonthaburi: SR Printing Mass Products.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS* (พิมพ์ครั้งที่ 15).นนทบุรี : เอส.อาร์.พริ้นติ้ง แมสโปรดักส์.

Srijunpetch, S. (2008). ma̱ttrathan ka̱n banchi̱ kap ka̱nkam kap du̱le̱ kitc̆haka̱n [Accounting Standards and Corperate Governance], *Journal of Business Administration*. 31, 119 (July – September), Faculty of Commerce and Accountancy, Thammasat University.

ศิลปพร ศรีจั่นเพชร. (2551). มาตรฐานการบัญชีกับการกำกับดูแลกิจการ. *วารสารการบริหารธุรกิจ*. 31, 119 (กรกฎาคม – กันยายน) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____ .(2013). krop̄ kān bor̥ihān khwāmsīang khoṇg ʻongkor̥ [Enterprise Risk Management Framework]. *Journal of Business Administration*, 36, 139 (July– September), Faculty of Commerce and Accountancy, Thammasat University.

_____ .(2556). กรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร. *วารสารการบริหารธุรกิจ*. 36, 139 (กรกฎาคม – กันยายน) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Srisa-ard, B. (2002). kān wic̆hai būangton. (Phim khrang thī 7) [*Introductory Research*. (7th printing)]. Bangkok: Suviriyasan.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพ ฯ: สุวีริยาสาสน์.

Supsunthorn, K. (2010). *kān suksā chœ̄ng priāpthīap kān bor̥ihān khwāmsīang læ kān khūapkhum phāinai khoṇg bor̥isat ʻai ʻāphisī c̆hamkat (Mahāchon) kap nǣothāng COSO ERM* [*A Comparative Study of Risk Management and Internal Control of IRPC (Public Company limited) with Enterprise Risk Management Concept by COSO*]. Independent Study for Master of Business Administration Study Program, Graduate School, Kasetsart University.

ขนิษฐา ทรัพย์สุนทร. (2553). *การศึกษาเชิงเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) กับแนวทาง COSO ERM*. ค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรบริหารธุรกิจ-มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Suwannikornkun, T. (2010). *kān suksā patc̆hai kān khūapkhum phāinai tām nǣokhit COSO ERM thī mī to̜ radap khwāmchūaman nai kāndamnœ̄n ngān khoṇg bor̥isat c̆hotthabīan naiTalāt Laksap hǣng Prathēt Thai.* [*A Study on the Effect of Internal Control Factors along COSO ERM Framework on Confidence in the Operation of the Companies listed in the StockExchange of Thailand*]. Independent Study for Master of Accounting, Faculty of Commerce and Accounting, Thammasat University.

ธรรมรงค์ สุวรรณนิกรกุล. (2553). *การศึกษาปัจจัยการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ERM ที่มีต่อระดับความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรการบัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

The Stock Exchange of Thailand. (2012). *lakkān kamkap dūlǣ kitc̆hakān thī dī samrap bor̥isat c̆hotthabīan pī soṇgphanharo̜ihāsipha* [*Principle of Good Governance for CompaniesListed in 2012*]. searched on March 31, 2014, from www.set.or.th

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2555). *หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555*.ค้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2557 จาก www.set.or.th

_____ . (2012). *bor̥isat thī c̆hotthabīan nai Talāt Laksap hǣng Prathēt Thai* [*Companies listed in the Stock Exchange of Thailand*]. Searched on March 31, 2014, from www.set.or.th

_____ . (2555).*บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. ค้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2557 จาก www.set.or.th

Thomya, W. (2015). patchai thi mi khwamsamphan to kanchat tang khana kammakan chatkan khwamsiang : lakthan chak borisat chotthabian nai Talat Laksap haeng Prathet Thai [The Factors Related to the Establishment of Risk Management Committee: Evidence from Firms Listed on the Stock Exchange of Thailand]. *Journal of Business Administration*. 38, 147, (July – September): 20- 38.

วัลยา ถมยา. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการความเสี่ยง: หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจ*. 38, 147 (กรกฎาคม – กันยายน) : 20-38.

Tirasriwat, A. (2006). patchai thi mi phon to khwam na chuathu khong raingan kanngoen tam thatsana khong nak wikhro kanlongthun Thai [Factor Factors affecting the Reliability of Financial Reports as Per the Views of Thai Investment Analyst]. *Journal of Accounting Profession*. *2, 1 (May)*: 34-52.

อมรา ติรศรีวัฒน์. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานการเงินตามทรรศนะของนักวิเคราะห์การลงทุนไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*. 2, 1 (พฤษภาคม) : 34-52.

Vanichbuncha, K. (2007). *sathiti samrap nganwichai. (Phim khrang thi 3)* [*Research Statistics.* (3rd printing)]. Bangkok: Chulalongkorn University.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2550). *สถิติสำหรับงานวิจัย.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____ . (2013). kan wikhro samakan khrongsang (SEM) duai AMOS [*Structural Equatio Modeling (SEM) via Analysis Moment Structure AMOS*]. Bangkok: 3Lada.

_____ . (2556). *การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ด้วย AMOS*. กรุงเทพฯ: สามลดา.

Wiphatkrut, S., Hongskrilers, P., & Panyasiri, C. (2015). patchai haeng khwamsamret nai kanborihan - khwamsiang thi mi phon to kanborihan khwamsiang khong mahawitthayalai ratchaphat nai prathet Thai[*Critical Success Factors Affecting the Risk Management of Rajabhat Universities in Thailand*]. Rajabhat Maha Sarakham University Journal, 9, 2: 167-178.

สุนทรีย์ วิพัฒครุฑ, ปรีชา หงส์ไกรเลิศและไชยนันท์ ปัญญาศิริ. (2558). ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 9, 2 : 167-178

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ภาษาต่างประเทศ

Aaker, D.A., V. Kumar & G.S.Day. (2005). *Market research*. New York : John Wiley & Son.

AbdulRasid,S.Z,ISAC.R.&WanIsmail.W.K.(2014).Managementaccountingsystem,enterpriseriskmanagement and performance in financial institutions. *Asian Review of Accounting*, 22 (2). 128 - 144.

Bezzina, F., Grima, S & Mamo, J. (2014). Risk management practices adopted by financial firms In Malta. *Management Finance*, 40 (6). 587 - 612.

Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L. & Black, W. C. (1995). *Multivariate data analysis*.(5th ed). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Tatham, R. L (2006). *Multivariate data analysis (6th ed)*.New Jersey : Pearson.

Hudson, M., Smart, A & Bourne, M. (2001). Theory and practice in SME performance measurementsystem. *International Journal of Operations & Production Management*, 21(8). 1096 -1115.

Jensen, M. & Meckling, W. (1976). *Theory of the firm: managerial behavior, agency costs, and ownership structure*. Retrieved December 25, 2010, fromhttp; //paper.ssrn.com.

Kanhai, C., & Ganesh, L. (2014). Factor influencing the adoption of enterprise risk management (ERM) Practices by BANK in Zimbabwe. *International Journal of Business and Commerce*, 3 (6). 1 -17.

Laisasikorn, K., Rompho, N. (2014). A Study of the relationship between a successful enterprise risk management system, A performance measurement system and The financial performance of Thai listed company. *Journal of Applied Business and Economics*, 16(2). 81-92.

Likert, R. (1932). *Technique for the measurement of attiudes archives of psychology*. Newyork: Mc Graw Hill International Book.

Munro, B. H. (2005). *Statistical method for healthcare research (5th ed)*. R.R. Donnelley-Crawfordsvill : United State of America.

Nunnally, J. C. & I.H. Bernstein. (1994). *Psychometric theory*. New York : Mc Graw Hill.

Pallant, J. (2001). *SPSS Survival Manual : A Step-by-step guide to data analysis*. Buckingham: Open University Press.

Pimpa, N. (2003). Development of an Instrument for Measuring Familial Influence on Thaistudents'choices of International Education. *International Education Journal*, 4 (1). 24 - 29.